

شیوع افسردگی در زنان باردار ایرانی: یک مطالعه متاآنالیز

پروانه اصفهانی^۱، فاطمه محمدی^۲ و فائزه رسولخانی^{۳*}

^۱دانشگاه علوم پزشکی زابل، p.isfehiani@gmail.com

^۲دانشگاه علوم پزشکی زابل، fatememohammadioffical@gmail.com

^{۳*}دانشگاه علوم پزشکی زابل، faezerasoulkhani@gmail.com

چکیده - افسردگی یک مشکل شایع در دوران بارداری است که می تواند سلامت مادر و نوزاد را در معرض خطر قرار دهد. بنابراین، مطالعه حاضر با هدف تعیین شیوع افسردگی در زنان باردار ایرانی انجام شد. این مطالعه به صورت فراتحلیل از ۱۳۷۸/۱/۱ تا پایان ۱۳۹۹/۴/۳۱ انجام شد. کلیه مقالات علمی منتشر شده افسردگی در زنان باردار در شش پایگاه داده ای و موتور جستجوگر *Scholar Google* جستجو و ارزشیابی کیفی شدند. ناهمگونی مطالعات با استفاده از شاخص I^2 و احتمال سوگیری در انتشار توسط آزمون *Egger* و مدل متارگرسیون برای ارزیابی متغیرهای مظنون به ناهمگونی در سطح معناداری ۰/۰۵ درصد بررسی شد. در نهایت تعداد ۳۳ مقاله با استفاده از نرم افزار *CMA* تحلیل شد. بر مبنای مدل تصادفی، شیوع افسردگی در زنان باردار ایرانی برابر با ۱۰/۹ درصد به دست آمد. بیشترین شیوع در شهر بناب (۴۴/۸ درصد) و کمترین شیوع در تهران (۰/۷ درصد) محاسبه شد. بین سال، حجم نمونه، میانگین سنی و شیوع افسردگی در زنان باردار ارتباط معناداری وجود داشت ($P < ۰/۰۵$). بر مبنای نتایج این مطالعه، افسردگی تقریباً روی یک دهم از زنان باردار تأثیرگذار است. بنابراین، ضروری است به منظور کاهش افسردگی در این گروه، اقداماتی نظیر ورزش و روان درمانی صورت گیرد. کلید واژه- افسردگی، زنان باردار، شیوع، ایران.

تمرکز، احساس گناه، کاهش اعتماد به نفس یا افکار خودکشی نیز همراه است [۴].

سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۱۹ تخمین زده است که تقریباً ۳۵۰ میلیون نفر در سراسر جهان از افسردگی رنج می برند [۵]. شیوع افسردگی در زنان (۲۰-۲۵ درصد) بیشتر از مردان (۷-۱۲ درصد) است [۶،۷]. با این وجود، دلیل تفاوت بروز افسردگی بین دو جنس دقیقاً مشخص نیست [۸]. روان پزشکان و جامعه شناسان معتقد هستند که این امر می تواند به دلیل نقش های مختلف اجتماعی از سوی زنان و مردان باشد [۹]. زنان معمولاً در دوران بلوغ، قبل از قاعدگی، در دوران بارداری، پس از زایمان و در سن یائسگی در معرض خطر افسردگی قرار دارند [۱۰]. بارداری و زایمان از عوامل مؤثر بر بروز افسردگی در زنان است. به عنوان مثال، مطالعه ای مروری نظام مند در سال ۲۰۰۴ نشان داد که شیوع بارداری در سه ماه اول، دوم، سوم بارداری به ترتیب برابر با ۷/۴ درصد، ۱۲/۸ و ۱۲ درصد بود [۱۱]. به طور کلی، طبق مطالعات صورت گرفته، شیوع افسردگی

۱- مقدمه

بارداری یکی از فرآیندهای مهم در زندگی زنان و یک رویداد طبیعی است. با وجود این که این دوران، یک دوره لذت بخش برای زنان است اما ممکن است به وضعیتی بحرانی تبدیل شود. زنان در دوران بارداری بیشتر در معرض اختلالات روانی نظیر استرس، اضطراب و افسردگی قرار دارند. زنان باردار در این دوران تغییرات فیزیولوژیکی، روانی و اجتماعی زیادی تجربه می کنند. بنابراین، یکی از شایعترین مشکلات بهداشتی در زنان افسردگی است [۱].

مطابق تعریف سازمان بهداشت جهانی، افسردگی یک نوع اختلال بهداشت روان است که یک مشکل جدی را ایجاد میکند [۲]. مهم ترین علائم افسردگی عبارت اند از: احساس از غم و اندوه، کاهش علاقه، احساس خستگی و فقدان انرژی [۳]. علاوه بر این، افسردگی با اضطراب، مشکلات خواب، تغییر در اشتها، اختلالات